

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. május 30.
(OR. en)

10459/24

ENER 259
COMPET 603
CLIMA 219
PROCIV 47
ENV 567

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2024. május 30.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	10244/24
Tárgy:	A fenntartható villamosenergia-hálózati infrastruktúra fejlesztése – A Tanács következtetései (2024. május 30.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenntartható villamosenergia-hálózati infrastruktúra fejlesztéséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyet a Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács a 2024. május 30-i ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései

a fenntartható villamosenergia-hálózati infrastruktúra fejlesztéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE:

- az európai zöld megállapodásra és annak arra irányuló célkitűzésére, hogy az EU a Párizsi Megállapodásban kitűzött célokkal összhangban 2050-re klímasemleges legyen, amint azt az Európai Tanács a 2019. decemberi következtetéseiben¹ jóváhagyta, és amint az az európai klímarendeletben rögzítésre került,
- a 2022. március 10-11-i versailles-i nyilatkozatra², amely kiemeli az energiabiztonságot és az EU orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének mielőbbi fokozatos kivezetését, különösen az európai gáz- és villamosenergia-hálózatok összekapcsolásának kiteljesítése és javítása, valamint a villamosenergia-hálózatok teljes mértékű, az EU egészére kiterjedő integrálása révén,
- az Európai Tanács 2024. áprilisi következtetéseire³, amely hangsúlyozza valódi energiaunió létrehozásának fontosságát, amelyhez többek között a hálózatok, a tárolás és az összeköttetések jelentős mértékű kiépítésére, továbbá ezeken a területeken jelentős beruházásokra van szükség,
- a REPowerEU-ról szóló bizottsági közleményre⁴, amely az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésére, az energetikai átállás felgyorsítására és az energiapiac további integrációjára irányul,

¹ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2019/12/12/european-council-conclusions-12-december-2019/>

² <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2022/03/11/the-versailles-declaration-10-11032022/>

³ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2024/04/18/european-council-conclusions-17-and-18-april-2024/>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2022:230:FIN>

- az energiahatékonyság elsődlegességének elvére, ahogyan azt az energiahatékonysági irányelv rögzíti,
- a felülvizsgált megújulóenergia-irányelvben foglalt azon lehetőségre, hogy a tagállamok – többek között a „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületek” létrehozása révén – egyszerűsíthetik a megújulóenergia-projektekre és a szükséges infrastrukturális projektekre vonatkozó engedélyezési eljárásokat,
- a villamosenergia-hálózatok összeköttetésére vonatkozó célokra, amint az az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló rendeletben⁵ tükröződik,
- a transzeurópai energiahálózatokra (TEN-E), amelyek a közös érdekű projektek kiválasztása révén hozzájárulnak határokon átnyúló infrastruktúra kiépítéséhez, javaslatokat téve az engedélyezési és jóváhagyási eljárások egyszerűsítésének és felgyorsításának módozataira, valamint a megfelelő szabályozási megközelítésre, továbbá az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz energiaügyi ágán keresztül hozzáférést biztosítva az uniós finanszírozáshoz,
- arra, hogy figyelembe kell venni a kevésbé összekapcsolt vagy nem összekapcsolt peremterületek, legkülső vagy elszigetelt régiók és tagállamok egyedi helyzetét, csakúgy, mint az EU külső határain található azon országok egyedi helyzetét, amelyek olyan országokkal szomszédosak, amelyek közvetlen fenyegetést jelentenek a tagállamokra vagy az európai biztonságra, különösen Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja óta,
- a hálózatokra vonatkozó uniós cselekvési tervről szóló, 2023. novemberi bizottsági közleményre, amelyben a Bizottság azonosítja a kihívásokat, valamint olyan testre szabott intézkedéseket és ajánlásokat javasol, amelyeket a 2030-ig kitűzött uniós célok végrehajtása érdekében a következő 18 hónapban lehetne végrehajtani⁶,

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj?locale=hu>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2023:757:FIN>

- az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2024. március 11-i európai éghajlati kockázatértékelésére és a Bizottság 2024. március 12-i „Az éghajlati kockázatok kezelése – az emberek és a jólét védelme” című közleményére, amelyben a Bizottság hangsúlyozza, hogy az energiaágazatban meg kell erősíteni a tagállamok éghajlatikockázat-tervezését, mivel az éghajlatváltozás továbbra is jelentős terhelést fog róni az európai energetikai infrastruktúrára,
- a kritikus szervezetek rezilienciájáról szóló irányelvre⁷ és az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről szóló irányelvre⁸ (NIS 2 irányelv),
- az Európai Tanács 2024. márciusi következtetéseire⁹, amelyben az Európai Tanács felkérte a Tanácsot a munka folytatására, a Bizottságot és a főképviselőt pedig arra, hogy tegyenek javaslatot olyan intézkedésekre, amelyek a felkészültség és válságreagálás uniós szintű megerősítésére irányulnak egy, az összes veszélyre és a társadalom egészére kiterjedő megközelítés keretében, a tagállamok felelősségi körének és hatásköreinek figyelembevételével, egy jövőbeli felkészültségi stratégia kialakítása céljából,

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj?locale=hu>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj?locale=hu>

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2024/03/22/european-council-conclusions-21-and-22-march-2024/>

- az ACER és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Flexibility solutions to support a decarbonised and secure EU electricity system” („Rugalmassági megoldások a dekarbonizált és biztonságos uniós villamosenergia-rendszer támogatására”) című, 2023. október együttes jelentésére¹⁰,
- a 2024. évi tízéves hálózatfejlesztési tervre és a közelmúltban megjelentetett, tengeri hálózatfejlesztési tervekre,
- „A klímasemleges gazdaság létrehozása: Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című bizottsági közleményre¹¹, továbbá a gázokról és a hidrogénről szóló irányelvre¹² és rendeletre¹³, amelyben megjelenik a különböző energiahordozók közötti összehangoltabb és integráltabb tervezés, valamint a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdításáról szóló irányelvre¹⁴,
- „A tiszta átállásról szóló párbeszéd – helyzetfelmérés – Erős európai ipar a fenntartható Európáért” című, 2024. áprilisi bizottsági közleményre¹⁵,
- az Energetikai Infrastruktúra Fórumára, amely évente kerül megrendezésre Koppenhágában, valamint a külön e célra létrehozott platformra, amely rendszeresen nyomon követi majd az előrehaladást, és a Fórum éves ülésén jelentést fog tenni az uniós hálózati cselekvési terv megvalósításáról,

¹⁰ <https://www.eea.europa.eu/publications/flexibility-solutions-to-support>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=COM:2020:299:FIN>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52021PC0803>

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2021:804:FIN>

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32023L2413>

¹⁵ https://commission.europa.eu/publications/clean-transition-dialogues-stocktaking-strong-european-industry-sustainable-europe_en

- a tagállamok által elkészítendő, 2024-ben benyújtandó aktualizált nemzeti energia- és klímatervek, amelyek a villamosenergia-hálózatok megerősítését célzó egyértelmű célkitűzésekre, intézkedésekre és beruházásokra összpontosítanak mind az elosztási és átviteli szinten, mind pedig az energiahálózatok összekapcsolása terén,
- a 2040-re kitűzött éghajlat-politikai célról, valamint a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegesség felé vezető útról szóló, 2024. februári bizottsági közleményre¹⁶, továbbá az ahhoz kapcsolódó hatásvizsgálatra, amely utal többek között arra, hogy – tekintettel gazdaságaink fokozódó villamosítására – szükség van a hálózatokba irányuló beruházásokra,
- az Enrico Letta által készített, „Much More Than A Market” (Jóval több mint piac) című, 2024 áprilisi jelentésre, amelyben a szerző szorgalmazza többek között a piaci integráció fokozását, a közös fellépést, valamint egy, az egész kontinenst lefedő erőteljes infrastrukturális hálózatnak az integrált tervezés és uniós finanszírozás révén előmozdítandó kiépítését,
- Az alábbi tanácsi következtetések nem zárnak ki semminemű, az MFF-ről folytatandó jövőbeli megbeszélést,.

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2024:63:FIN>

- I. Az összehangolt, összekapcsolt és integrált európai villamosenergia-hálózat felé
1. ELISMERI az összekapcsolt, integrált és szinkronizált¹⁷ európai villamosenergia-hálózat döntő szerepét a biztonságos rendszer, a belső piac zavartalan működése, az EU versenyképessége és társadalmi-gazdasági fejlődése, valamint az EU energia- és éghajlat-politikai céljainak elérése szempontjából; HANGSÚLYOZZA e tekintetben, hogy a tagállamokon belül és a tagállamok között egyértelmű árjelzéseket kell fenntartani, továbbá biztosítani kell az eszközök hatékony teherelosztását;
 2. KIEMELI, hogy a teljesen integrált, összekapcsolt és szinkronizált európai villamosenergia-rendszer csak akkor valósítható meg, ha az EU villamosenergia-hálózati infrastruktúráját a lehető leghatékonyabban és legeredményesebben alakítják ki és használják az energiacserére, többek között rugalmassági és egyéb nem vezetékes megoldások révén azért, hogy a háztartások és a vállalatok által viselt teljes rendszerköltségek a lehető legnagyobb mértékben mérséklődjenek;
 3. HANGSÚLYOZZA, hogy még meghatározó lépéseket kell tenni a teljesen integrált, összekapcsolt és szinkronizált európai villamosenergia-rendszer megvalósítása érdekében, az ellátásbiztonságnak, a villamosenergia-rendszer rezilienciájának, valamint a versenyképességnek és a dekarbonizációnak a további javítása érdekében; KIEMELI, hogy figyelembe kell venni a nem összekapcsolt tagállamok, illetve a nem kellően összekapcsolt peremterületek, legkülső vagy elszigetelt régiók sajátosságait; FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy az összes érintett szereplővel szoros együttműködésben haladéktalanul hajtsa végre az uniós hálózati cselekvési terv vonatkozó intézkedéseit;

¹⁷ Az összekapcsolt, integrált és szinkronizált európai villamosenergia-rendszerre való hivatkozások a kontinentális szinkronterületre (korábban Villamosenergia-átviteli Koordinációs Unió, UCTE), valamint a balti rendszerrel való, 2025 februárjáig megvalósítandó szinkronizálásról szóló végleges megállapodásra vonatkoznak. Ez kiegészíti és nem zárja ki az EU-ban található különálló szinkronrendszerek, nevezetesen Ciprus, Írország, az északi rendszer és az Európai Unió más szigetei közötti további összekapcsolás és integráció szükségességét.

4. HANGSÚLYOZZA, hogy európai szinten holisztikus, hosszú távú, koordinált, továbbfejlesztett és integrált villamosenergia-hálózati infrastruktúra-tervezésre van szükség, amely 10 és 20 éves távlatra egyaránt kiterjed, valamint figyelembe veszi a nemzeti és az európai dekarbonizációs célokat, továbbá mind a tengeri, mind a szárazföldi projekteket, beleértve a hibrid projekteket is, amelyek előrehaladását nyomon kell követni az EU éghajlat- és energiapolitikai célkitűzései gyors megvalósításának biztosítása érdekében;
5. KIEMELI a nemzeti tervek regionális szintű, alulról építkező koordinációjának az európai megközelítéssel való ötvözése által képviselt értéket;
6. HANGSÚLYOZZA, hogy előzetes hálózati beruházásokat kell mérlegelni annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek a szűk keresztmetszetek a termelő és a rugalmassági létesítményekre vonatkozó jövőbeli csatlakozási kérelmek terén, valamint a keresletet illetően, egyensúlyt teremtve mindeközben ezek és a potenciális meg nem térülő eszközök kockázata között;
7. HANGSÚLYOZZA a következőket: a jövőbeli energiaigényekre tekintettel valamennyi energiahordozó tekintetében holisztikus és integrált tervezést kell biztosítani, alkalmazni kell az energiahatékonyság elsődlegességének elvét, biztosítani kell az átviteli és elosztási szintek közötti koordinációt, és szem előtt kell tartani annak fontosságát, hogy az energiaágazat már jóval 2050 előtt túlnyomórészt mentes legyen a fosszilis tüzelőanyagoktól, továbbá kiemeli, hogy törekedni kell a teljes mértékben vagy túlnyomórészt dekarbonizált globális energiarendszernek a 2030-as években történő megvalósítására, valamint a villamosenergia-infrastruktúra bővítésére;
8. KIEMELI egyfelől a mind a szárazföldi, mind a tengeri területi tervezés és hasznosítás optimalizálására irányuló, a tagállamok közötti fokozott együttműködés, valamint az értéklánc valamennyi szereplője közötti integrált megközelítés fontosságát, másfelől pedig a koordinált tengeri területi tervezés jelentőségét; ÖSZTÖNZI a különböző kapcsolódó kezdeményezések, így például a nagy északi-tengeri medencére vonatkozó kezdeményezés, a Helsinki Bizottság (HELCOM) és az Oslo–Párizs (OSPAR) Bizottság igénybevételét; KIEMELI a regionális együttműködés jelentőségét a hálózati infrastruktúra tervezése, valamint és a végleges aktualizált nemzeti energia- és klímatervek tekintetében;

9. HANGSÚLYOZZA, hogy a hálózatokra vonatkozó kötelezettségvállalásnak és finanszírozásnak – beleértve az uniós szintű és a magánfinanszírozást is – megfelelőnek kell lennie, és hosszú távú tervezésen kell alapulnia, összhangban a 2050-ig elérendő nettó zero kibocsátás célkitűzésével;
10. ÚJÓLAG MEGERŐSÍTI, hogy az uniós szabályok gyors és szigorú végrehajtására és betartatására van szükség a teljesen integrált, összekapcsolt és szinkronizált európai villamosenergia-rendszerbe vetett bizalom erősítése, valamint a valódi energiaunió létrehozása érdekében, ami a hálózatokba történő beruházások egyik legfontosabb előnye;
11. ÖSZTÖNZI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy építsenek az elosztóhálózatok megerősítésére és bővítésére irányuló kezdeményezésekre annak érdekében, hogy a decentralizált megújuló energiát és a rugalmas erőforrásokat integrálni lehessen, és hogy a villamosításhoz kapcsolódó új keresletet ki lehessen elégíteni, valamint hogy a fogyasztók biztonságos villamosenergia-ellátását összehangoltabb módon lehessen biztosítani¹⁸, és támogassák az elosztóhálózatok tervezésével kapcsolatos legjobb gyakorlatok terjesztését, pl. az EU DSO által;
12. KIEMELI, hogy a hálózati szűk keresztmetszetek egyre nagyobb kihívást jelentenek mind elosztási, mind átviteli szinten, ami a hálózathibák mellett olyan megközelítést tehet szükségessé, amely kellő szintű megfelelőséget és rugalmassági megoldásokat szavatol;

¹⁸ GAP-intézkedés: az EU DSO támogatja a DSO-k hálózati tervezését az elosztásfejlesztési tervek meglétének és jellemzőinek feltérképezésével (2024 közepe).

13. FELSZÓLÍTJA e tekintetben a Bizottságot, hogy:

- a) erősítse meg az olyan szabályozási környezetet biztosító keretrendszert, amely megfelel a dekarbonizációval kapcsolatban elfogadott törekvések követelményeinek, ugyanakkor megkönnyíti az előzetes beruházásokat;
- b) dolgozzon ki végrehajtási menetrendet annak érdekében, hogy az átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetőkkel szoros együttműködésben támogassa a tagállamokat a villamosenergia-infrastruktúra hatékony használata és kiépítése előtt álló fő akadályok leküzdésében, valamint az átviteli és elosztási szinteken jelentkező hálózati szűk keresztmetszetek kezelésében, többek között hálózatfejlesztés, valamint a közigazgatási tervezési és engedélyezési eljárások észszerűsítése révén;
- c) erősítse tovább a villamosenergia-infrastruktúra tervezésének regionális megközelítését, és azt kapcsolja össze egy uniós szintű megközelítéssel, adott esetben a partnerországokkal együtt, hosszú távú perspektíva és koordináció biztosításával a kiemelt folyosókon, a négy magas szintű csoporton¹⁹ és adott esetben más regionális együttműködési formákon keresztül;
- d) a regionális szintet a legjobb gyakorlatoknak a tagállamok, a szabályozó hatóságok és a projektgazdák közötti cseréje céljából is vegye figyelembe annak érdekében, hogy elő lehessen mozdítani a regionális együttműködést²⁰ és a hálózati integrációt;
- e) terjesszen elő megerősített keretet a teljes átvitelihálózat-tervezési és -fejlesztési folyamat átláthatóságának, nyomonkövethetőségének és megfelelő független felügyeletének a növelése érdekében, amire a jelenlegi irányítási struktúra olyan európai hálózati igényfelmérés és tervezés előírása révén történő megerősítése útján kerül sor, amely megfelel az uniós éghajlat- és energiapolitikai céloknak, és teljesíti a dekarbonizációs célkitűzéseket;

¹⁹ BEMIP, CESEC, NSEC, Délnyugat-Európa.

²⁰ Például: az ötoldalú energiaügyi fórum.

- f) biztosítsa, hogy a fent említett független felügyelet a hálózati igényekre és a kapcsolódó beruházási igényekre vonatkozó előrejelzési eszköz kidolgozásához vezessen az uniós szintű klímasemlegesség 2050-ig történő elérése felé vezető úton, a hálózatfejlesztés megkönnyítése érdekében;
 - g) mozgítsa elő a rugalmas energiafelhasználást, erősítse meg a keresletoldali választ és az energiatárolást, valamint kezdjen el gondolkodni a hálózati díjakra vonatkozó keretről;
14. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a tízéves hálózatfejlesztési terv (TYNDP), a tengeri hálózatfejlesztési terv (ONDP), valamint a nemzeti és a regionális hálózatfejlesztési tervek közötti összhangot, továbbá a nemzeti energia- és klímatervekkel való összhangot és egymást kiegészítő jelleget;
15. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy mérje fel és azonosítsa a hiányosságokat, és szükség esetén dolgozzon ki intézkedéseket a határokon átnyúló infrastruktúra tervezésére, kiválasztására és megvalósítására vonatkozó uniós szintű irányítási keret javítása érdekében, különösen a tízéves hálózatfejlesztési terv folyamatán belül, és figyelembe véve az ACER véleményeit;
16. FELSZÓLÍTJA a villamosenergia-piaci ENTSO-t, hogy a tízéves hálózatfejlesztési tervről szóló jelentésében és a terv későbbi változataiban használja fel a tanulságokat és az érdekelt felek visszajelzéseit, valamint FELSZÓLÍTJA az Európai Bizottságot, hogy fontolja meg, hogy a jövőbeli hálózatfejlesztési tervekre hosszabb időhorizontot javasoljon;

17. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat, hogy:

- a) biztosítsák a természeti szempontból inkluzív kialakítást, hogy ezáltal a hálózatfejlesztés felgyorsítását, a termelést, a tárolást, a rugalmasságot és a kereslet növekedését össze lehessen egyeztetni a környezet és a biológiai sokféleség védelmével;
- b) biztosítsák az energetikai átmenet emberközpontú megközelítését, szorosan bevonva a polgárokat, a helyi energiaközösségeket és a megújulóenergia-közösségeket az energetikai infrastruktúra fejlesztésébe, valamint a hálózati csatlakozással és a hálózati hozzáférési kapacitással kapcsolatos eljárások felülvizsgálatába, hogy ezáltal más piaci szereplőkével egyenlő versenyfeltételeket lehessen biztosítani;
- c) ösztönözzék és támogassák az átvitelrendszer-üzemeltetőket és az elosztórendszer-üzemeltetőket az együttműködésük megerősítésében és az új hálózati projektek, köztük az intelligens hálózatokkal kapcsolatos projektek kidolgozásában – ott, ahol azokra szükség van –, valamint a meglévő hálózatok megerősítésében, fenntartásában, digitalizálásában és korszerűsítésében, továbbá a rugalmasság kiaknázásában, figyelembe véve mindeközben azt, hogy foglalkozni kell azokkal a kihívásokkal, amelyek a központosított energiatermelés felől az elosztott és időszakos energiatermelés irányába való elmozduláshoz kapcsolódnak;
- d) továbbra is maradjanak elkötelezettek a nyitott és integrált, határokon átnyúló energiakereskedelem és a kapcsolódó kölcsönös függőség mellett, lehetővé téve így módon a tagállamok és partnerek közötti tranzitforgalmat és egy jól működő belső villamosenergia-piac létrejöttét, amelyet többek között a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti szabad energiaáramlás biztosítása révén lehet elérni;

18. FELSZÓLÍTJA az átvitelrendszer-üzemeltetőket és az elosztórendszer-üzemeltetőket, hogy kezeljék a hálózati szűk keresztmetszeteket, mind a tagállamokon belül – az átviteli és az elosztási szinteken –, mind pedig Unió-szerte;

II. Energiabiztonság és az energetikai infrastruktúra rezilienciája

19. ELISMERI a szilárd, összekapcsolt, független, megbízható és biztonságos európai energiarendszer fontosságát, amely hozzájárul Európa nyitott stratégiai autonómiájához és versenyképességéhez;
20. ÜDVÖZLI, hogy sikeresen lezárultak a kritikus infrastruktúrák rezilienciájának megerősítését célzó összehangolt uniós megközelítésről szóló, 2022. decemberi tanácsi ajánlás²¹ szerinti közös elveken alapuló, az energiaágazat kritikus infrastruktúráira vonatkozó stressztesztek;
21. HANGSÚLYOZZA, hogy az európai energiarendszert meg kell védeni azokkal az új fenyegetésekkel szemben, amelyekkel az 2022 óta szembesül. Ez az európai energiarendszer biztonságának és rezilienciájának új értelmezéséhez vezetett, és ezzel a koordinált energiabiztonsági intézkedések szükségessége is új értelmet nyert;
22. HANGSÚLYOZZA a biztonsági kérdésekkel – köztük a kiberbiztonsági kockázatokkal – foglalkozó uniós jogszabályok összehangolt és hatékony végrehajtásának szükségességét;
23. HANGSÚLYOZZA, hogy a rendszer biztonságos és védett működésének biztosításához kulcsfontosságú a rendszer stabilitása, és FELSZÓLÍTTA a hálózatüzemeltetőket, a nemzeti szabályozó hatóságokat, illetve a tagállamokat, hogy a belső piaci szabályokkal összhangban hozzák meg a szükséges intézkedéseket;

²¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023H0120\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023H0120(01))

24. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy segítse a tagállamokat és adott esetben az Energiaközösség szerződő feleit a villamosenergia-ellátás biztonságának javításában, figyelembe véve az energetikai infrastruktúra fizikai és kiberbiztonságát is, valamint végezze el az EU villamosenergia-ellátása biztonságának hosszú távú, a kockázati felkészültségre összpontosító célzott felülvizsgálatát, figyelembe véve egyúttal Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját, az éghajlati kockázatokat és különböző alacsony valószínűségű, ám nagy hatással járó forgatókönyveket, valamint az energiaválság közelmúltbeli fejleményeit és a levont tanulságokat; TUDATÁBAN VAN az EU külső határain fekvő, az európai biztonságot közvetlenül fenyegető országokkal szomszédos tagállamok sajátos biztonsági kockázatainak;
25. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat, hogy erősítsék meg a hatóságok és az infrastruktúra-szervezetek közötti együttműködést nemzeti, regionális, európai és nemzetközi szinten annak érdekében, hogy védjék és erősítsék az infrastruktúra hibrid fenyegetésekkel szembeni rezilienciáját, többek között a tengeri és a tenger alatti szinteken is;
26. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a beépített biztonság elvének alkalmazásában az energetikai infrastruktúra fejlesztése során, többek között az intelligens fogyasztásmérő rendszerek és az adatkommunikációs infrastruktúra tekintetében;
27. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, a tagállamokat és az érintett partnereket, hogy javítsák tovább a kritikus energetikai infrastruktúrát és értékláncokat fenyegető veszélyekkel és a velük szemben gyakorolt káros hatásokkal kapcsolatos releváns információk cseréjét, többek között a tulajdonviszonyok tekintetében;
28. FELKÉRI a Bizottságot és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget, hogy rendszeresen végezzenek európai éghajlati kockázatértékeléseket;

- III. A villamosenergia-hálózati infrastruktúrába való beruházások hiányának megszüntetése
29. ELISMERI, hogy mind átviteli, mind elosztási szinten példátlan mértékű beruházásokat kell eszközölni a villamosenergia-hálózatokban annak érdekében, hogy létrejöhessen az uniós dekarbonizációs, versenyképességi és ellátásbiztonsági célkitűzések teljesítését szolgáló, nagymértékben összekapcsolt, integrált és szinkronizált európai villamosenergia-rendszer;
30. TUDOMÁSUL VESZI Enrico Letta belső piacról szóló jelentésében foglalt megállapításokat, és HANGSÚLYOZZA az összekapcsolt energiapiac szerepét a hatékony energia- és éghajlat-politikák előmozdításában, valamint FELKÉRI a Bizottságot, hogy mérlegelje a jelentés energetikai infrastruktúrával kapcsolatos ajánlásait;
31. FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy dolgozzon ki további iránymutatást a tagállamok, az átvitelirendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők részére a meglévő uniós forrásoknak a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatok, valamint a hibrid projektek tekintetében való lehető legjobb felhasználása érdekében, és egyúttal tegye hozzáférhetőbbé és egyszerűbbé a CEF-források odaítélési eljárását;
32. FELKÉRI a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást a villamosenergia-hálózatokkal kapcsolatos, a számukra elkülönített forrásokhoz viszonyított tényleges beruházási igényekről, és keresse a villamosenergia-hálózati infrastruktúrára irányuló beruházások növelésének lehetőségeit;

33. HANGSÚLYOZZA, hogy a szárazföldi és tengeri hálózatfejlesztési projektek megnövekedett beruházási igényeire történő megfelelő reagálás és e projektek támogatása érdekében szilárd CEF-re van szükség;
34. FELSZÓLÍTJA az Európai Beruházási Bankot, hogy a villamosenergia-hálózat további bővítésének és korszerűsítésének támogatása érdekében erősítse tovább a finanszírozási és kockázatmentesítési kezdeményezéseket és eszközöket;
35. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a tengeri energiatermelés költséghatékony és az európai szintű átfogó előnyöket maximalizáló módon történő fejlesztése érdekében egyes tengermedencékben egyre fontosabb törekedni a sugaras összeköttetéseken túlmenően a különböző tagállamok hibrid összekapcsolt hálózat révén történő összekapcsolására; MEGÁLLAPÍTJA, hogy a tengeri infrastruktúrának a sugaras összeköttetéseken túli fejlesztése különböző új kihívásokat is hordoz a koordinációt illetően, valamint a költségeknek, illetve a kockázatoknak az érintettek közötti megosztása vonatkozásában; FELKÉRI a Bizottságot, hogy értékelje ezeket a kihívásokat és a fennmaradó hiányosságokat, valamint azt, hogy a vonatkozó rendelkezések végrehajtásán túl szükséges lenne-e további méltányos és arányos javaslatokat előterjeszteni e tekintetben;

36. VÁRAKOZÁSSAL TEKINT a tengeri és szárazföldi hálózati projekteket célzó, a hibrid projekteket is érintő, együttműködésen alapuló beruházási keretokről szóló bizottsági iránymutatás eredményeire;
37. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot és a villamosenergia-piaci ENTSO-t annak biztosítására, hogy a hálózatfejlesztési projektek költség-haszon elemzésére vonatkozó iránymutatások terjedjenek ki a nem gazdasági elemekre is, így például a nemzeti és a regionális ellátásbiztonságra, az átvitel és a rendszer megfelelőségére, a visszaküldésre, a rugalmasságra, valamint az üvegházhatású gázok és a környezeti hatások csökkentésére;
38. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a tengeri ajánlattételi övezetekre vonatkozó átfogó európai megközelítés kialakításában azáltal, hogy a meglévő szabályozási kereten belül, a tagállamok hatáskörének sérelme nélkül és az érdekelt felekkel folytatott konzultáció mellett iránymutatást nyújt a tagállamoknak;
39. HANGSÚLYOZZA a költséghatékonyság és az igazságos átmenet fontosságát annak érdekében, hogy a villamosenergia-hálózati infrastruktúrába történő további beruházások ne gyakoroljanak aránytalan hatást a végső fogyasztókra, illetve az adófizetőkre;

IV. A villamosenergia-infrastruktúra fejlesztésének mértéke és sebessége

40. KIEMELI, hogy a hálózatok engedélyezési eljárásainak felgyorsítása kiemelkedő jelentőségű a villamosenergia-infrastruktúra fejlesztésének bővítése és felgyorsítása szempontjából, amelynek során mindig figyelembe kell venni mind a folyamat korai szakaszában, mind annak egésze során a környezetre és a polgárookra gyakorolt hatásokat oly módon, hogy az biztosítsa a különböző elemek egyensúlyát;
41. AGGODALMÁNAK AD HANGOT a jelenlegi infrastrukturális projektekhez kapcsolódó hosszú átfutási idő miatt, és HATÁROZOTTAN ÖSZTÖNZI a tagállamoknak e folyamat felgyorsítására irányuló összehangolt erőfeszítéseit;
42. KIEMELI, hogy a gyártási kapacitások és a szolgáltatók korlátos volta olyan probléma, amely a hálózati projektek esetében magasabb költségeket és hosszabb átfutási időket eredményez, továbbá HANGSÚLYOZZA, hogy ambiciózus intézkedésekre van szükség, amelyek célja egy olyan erős európai hálózati értéklánc kialakítása, amely a nyitott gazdaság megőrzésével együtt hozzájárul az EU versenyképességéhez és stratégiai autonómiájához;
43. FELKÉRI a Bizottságot egyrészt arra, hogy vizsgálja meg, miként lehetne elősegíteni a hálózati alkatrészek beszerzésének regionális vagy uniós szintű láthatóságát annak érdekében, hogy a helyi ipar a gyártási kapacitások növelésére irányulóan megfelelő jelzéseket kaphasson, másrészt pedig arra, hogy az érintett szereplőkkel együttműködve tegyen ajánlásokat arra vonatkozóan, hogy összehangolt funkcionális kiírási feltételek és normák révén miként lehet felgyorsítani és megkönnyíteni a közbeszerzési eljárásokat, valamint ezzel összefüggésben mérlegelje a közbeszerzésre vonatkozó uniós szabályok kiigazításának lehetőségét;

44. KIEMELI a szabványosítás szerepét a hálózati infrastruktúra fejlesztésének felgyorsításában, a költségek csökkentésében és a beruházások megkönnyítésében, valamint az európai szabványügyi szervezetek és különösen a közelmúltban létrehozott, az európai szabványosítással foglalkozó magas szintű fórum munkájának fontosságát, továbbá FELSZÓLÍT a villamosenergia-infrastruktúrára vonatkozó szabványokkal kapcsolatos, folyamatban lévő munka felgyorsítására, figyelembe véve e tekintetben az innováció szerepét;
45. KIEMELI, hogy közép- és hosszú távon intelligens szabványosításra van szükség a gyártási folyamatok felgyorsítása, az ellátási lánc zavarainak minimalizálása és hatékonyságának növelése érdekében, biztosítva egyúttal a hálózati komponensek rendelkezésre állását Európában; továbbá ÖSZTÖNZI, hogy az európai szabványosítással foglalkozó magas szintű fórum terjesszen elő ajánlásokat és szabványosítási prioritásokat;
46. RÁMUTAT arra, hogy rövid távon szükség van a tagállamok közötti és a tagállamokon belüli közös gyakorlatokra annak érdekében, hogy az eljárások – többek között az engedélyek és a beszerzések tekintetében – az iparágak között könnyebben összeegyeztethetővé és átjárhatóbbá váljanak;
47. FELHÍVJA A FIGYELMET a termelő-fogyasztóknak az uniós villamosenergia-piacon történő részvételére, és FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy értékelje az intelligens készülékekre vonatkozó, háztartási szintű interoperabilitási igényeket és szabványosítási lehetőségeket;
48. FELSZÓLÍTJA a villamosenergia-piaci ENTSO-t és az EU DSO-t, hogy az előírt és tervezett új hálózati projektek láthatóságának javítása, valamint az engedélyezési eljárásokra vonatkozó legjobb gyakorlatok uniós szintű terjesztése érdekében az európai szabványügyi szervezetek által munkaértekezleten kötött megállapodás keretében 2024 végéig fokozzák az együttműködést a technológiai szolgáltatókkal a közös technológiai előírások kidolgozása érdekében;

49. FELKÉRI a villamosenergia-piaci ENTSO-t és az EU DSO-t, hogy értékeljék a funkcionális tendertervek hozzáadott értékét, és ezen értékelés alapján adjanak ki nem kötelező érvényű iránymutatásokat tagjaik számára;
50. HANGSÚLYOZZA a helyi előnyök teremtésének fontosságát a villamosenergia-hálózatok társadalmi elfogadottságának növelése érdekében, pl. környezeti tervezés beillesztése révén; FELSZÓLÍTJA a tagállamokat, hogy e tekintetben megfelelően hajtsák végre a megújulóenergia-közösségekre és a helyi energiaközösségekre vonatkozó rendelkezéseket, valamint csatlakozzanak a kötelezettségvállalási paktumhoz és hajtsák azt végre annak érdekében, hogy biztosított legyen a nyilvánosság korai és rendszeres tájékoztatása és részvétele a hálózatfejlesztési projektekből, valamint a helyi szervezetek és területek szerepvállalása;
51. SZORGALMAZZA az engedélyezési folyamatok felgyorsítását, a pályáztatási és a közbeszerzési folyamatok észszerűsítését, az adminisztratív kapacitás növelését és a vonatkozó folyamatok digitalizálását;
52. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy értékelje és határozza meg a villamosenergia-hálózati infrastruktúrára vonatkozó engedélyezési eljárások felgyorsítására irányuló intézkedéseket, figyelmet fordítva az energia-, a természet- és a környezetvédelmi keretrendszer összhangjára;
53. HANGSÚLYOZZA a megfelelően képzett munkaerő rendelkezésre állásának fontosságát;
54. ARRA ÖSZTÖNZI a közigazgatási szerveket, hogy az engedélyezési eljárások felgyorsítása és megkönnyítése érdekében tegyék hozzáférhetővé a környezeti vizsgálatra vonatkozó adatokat.
-